

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående vissa framställningar rörande elfte huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande rörande nedannämnda till utskottet hänvisade framställningar angående elfte huvudtiteln.

A. Civila pensionsväsendet.

1:o) I en till riksdagen den 17 februari 1922 avlåten proposition nr 130 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att understöd jämlikt grunderna den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete må beredas efterlevande till genom drunkning den 1 september 1918 omkomne sadelmakaren Karl Johan Olof Gustafsson.

Ang. understöd till efterlevande till sadelmakaren K. J. O. Gustafsson.

Av utredningen i ärendet inhämtas, att den 1 september 1918 efter mörkrets inbrott i Trosaån inträffat kollision mellan en sjömättningsfartyget Svalan tillhörande motorbåt och en mindre, med ved lastad roddbåt, som till följd av kollisionen vattenfylldes men ej sjönk, ävensom att därvid genom drunkning omkommit sadelmakaren Karl Johan Olof Gustafsson från Trosa, vilken befann sig i roddbåten och vid kollisionen fallit eller, enligt annan uppgift, hoppat över bord.

I övrigt tillåter sig utskottet att hänvisa till propositionen.

Med hänsyn till i ärendet anförda omständigheter anser även utskottet billigt, att understöd av statsmedel beredes de efterlevande till sadelmakaren Gustafsson, och får utskottet, under erinran om riksdagens tidigare i liknande fall fattade beslut, hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Ang. förhöjt
understöd åt
förra slöjd-
lärarinnan
Nanna Ulrika
Karolina Elf-
strand.

2:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1922 dagtecknad proposition nr 99 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra slöjdlärarinnan vid Gävle folkskolor *Nanna Ulrika Karolina Elfstrand* må — utan hinder av den omständigheten att hon först efter den 1 januari 1920 förklarats berättigad till understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt — erhålla förhöjning i det till henne utgående understödet å 450 kronor årligen med ett belopp som med 300 kronor överstiger hälften av detta understöd, eller med 525 kronor, räknat från den 1 december 1920.

Beträffande utredningen får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har utskottet ansett sig böra tillstyrka en förhöjning av det till Nanna Ulrika Karolina Elfstrand utgående understödet på sätt bestämmes i övergångsstadgandena till kap. IV i reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., oaktat hon icke före den 1 januari 1920 förklarats berättigad till understöd.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Ang. rätt för
vissa förut-
varande lä-
rarinnor vid
enskilda läro-
anstalter att
komma i åtn-
jutande av
tilläggspen-
sion.

3:o) I en den 3 mars 1922 dagtecknad proposition nr 119 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att en var av förutvarande lärarinnorna *Christina Elisabet Arfwidsson, Jenny Isabella Lamberg, Emilia Gustafva Carlquist* och *Gustafva Elisabeth Bergman* må utan hinder därav, att hon icke uppfyller alla för erhållande av tilläggs pension enligt kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna stadgade villkor, kunna för tid efter utgången av år 1921 komma i åtnjutande av tilläggs pension, beräknad enligt grunder, som angivas i berörda kungörelse samt i kungörelsen den 18 november 1921 (nr 702) angående ändring i vissa delar av förstnämnda kungörelse.

Beträffande den av Kungl. Maj:t i ärendet framlagda utredningen får utskottet hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Under erinran, att de tre senaste årens riksdagar beviljat tilläggs pensioner åt vissa förutvarande lärarinnor vid statsunderstödda enskilda

läroanstalter, att utgå efter enahanda grunder som de här föreslagua och utan hinder därav, att ifrågavarande f. d. befattningshavare icke uppfyllt alla för tilläggs pensions erhållande stadgade villkor, får utskottet, som vid granskning av Kungl. Maj:ts förslag icke funnit anledning till erinran mot detsamma, hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

B. Militära pensionsväsendet.

4:o) I en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 133 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att verkmästaren å månadslönarstat vid flottans varv i Stockholm *Otto Hjalmar Mansnerus* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett belopp av 1,155 kronor 60 öre för år räknat, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen och i samma ordning som fyllnadspension.

Ang. pensionsförbättring åt verkmästaren O. H. Mansnerus.

Utredningen i ärendet återfinnes i propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för ovan angivna dag, till vilket utskottet får hänvisa.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

5:o) I en den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 135 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre båtsmännen vid Blekinge 1:a kompani nr 136 *August Pålsson Sandberg* och vid Norrlands 3:e kompani nr 81 *Johan Ålander Berg* må tilldelas pension, såsom hade de tjänat kronan tjugo år från tjugo års ålder.

Ang. pension till förre båtsmännen A. P. Sandberg och J. Å. Berg.

Till stöd för framställningen åberopas propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för ovan angivna dag, till vilket utskottet får hänvisa.

Under erinran om riksdagens tidigare i liknande fall fattade beslut hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Ang. pension
åt extra bi-
trädet hos
flottans pen-
sionskassa
Marie Louise
Pihlgard.

6:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 193 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att extra biträdet hos flottans pensionskassa *Marie Louise Pihlgard* må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning hos pensionskassan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 640 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Pihlgard är född den 29 januari 1859; att hon tjänstgjort hos flottans pensionskassa under tiden den 7 mars—den 7 juni 1902 och därefter från och med den 1 februari 1903 samt att hennes sammanlagda tjänstetid utgör 19 år 3 månader; att hon uppbär avlöning med 100 kronor i månaden jämte tillfällig löneförbättring med 25 procent från och med år 1919, vadan hennes avlöning, dyrtidstillägg oberäknat, under de senaste åren uppgått till 1,500 kronor för år; att hon är av sjukdom urständsat att vidare sköta sin tjänst; att hon befinner sig i fattiga ekonomiska omständigheter; samt att hon under sin ifrågavarande tjänstgöring, med berömvärd ordning, arbetsamhet och plikttrohet utfört henne åliggande arbeten.

I skrivelse den 23 januari 1922 har *direktionen över flottans pensionskassa* hos Kungl. Maj:t gjort framställning om beredande åt Pihlgard från och med månaden näst efter den, under vilken hennes anställning hos kassan upphörde, av en årlig pension å 700 kronor att utgå från allmänna indragningsstaten.

Marinförvaltningen har i avgivet utlåtande förklarat sig icke hava något att erinra mot direktionens förslag.

Statskontoret har uti utlåtande den 10 mars 1922 anført, att det syntes statskontoret billigt, att Pihlgard beviljades något understöd för sin ålderdom, då hon på grund av sjukdom lämnade sin anställning vid pensionskassan. Vad anginge beloppet av pensionen syntes intet vara att erinra mot, att detsamma beräknas till $\frac{19}{30}$ av den pension, som brukat beviljas extra kvinnliga biträden i statens tjänst med fullt antal tjänsteår, 1,000 kronor, eller sålunda 633 kronor. Avrundning uppåt av detta belopp syntes dock knappast böra ske längre än till närmast högre tiotal kronor; och syntes pensionen därför böra bestämmas till 640 kronor. Direktionen över flottans pensionskassa hade föreslagit, att den ifrågasatta pensionen skulle beviljas att utgå från

allmänna indragningsstaten. En sådan anordning syntes emellertid statskontoret mindre lämplig i betraktande därav, att flottans pensionskassa vore en icke-statlig institution med egen förvaltning, utan finge statskontoret i stället föreslå, att riksdagens medgivande inhämtades därtill, att pensionen finge — i likhet med pensioner till de i stat uppförda tjänstemännen i kassan — utgå av pensionskassans egna medel.

Departementschefen har för egen del funnit det av statskontoret föreslagna pensionsbeloppet väl avvägt. Beträffande sättet för pensionens bestridande har departementschefen anfört att, då pensionskassans medel vore avsedda för pensionering av delägare i kassan, men Pihlgard icke vore sådan delägare, anledning knappast syntes föreligga att av nämnda medel bestrida kostnaderna för hennes pensionering, utan syntes det vara lämpligare och i bättre överensstämmelse med hittills tillämpad praxis, att pensionen bestämdes att utgå från allmänna indragningsstaten.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner även utskottet det vara billigt, att Pihlgard beredes pension, då hon lämnar sin anställning hos flottans pensionskassa; och har utskottet icke funnit anledning till erinran mot det föreslagna pensionsbeloppet. I fråga om sättet för pensionens bestridande har utskottet emellertid på de av statskontoret anförda skäl funnit sig böra föreslå, att beloppet må utgå av pensionskassans egna medel.

Utskottet.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, må medgiva, att extra biträdet hos flottans pensionskassa Marie Louise Pihlgard må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning hos pensionskassan, under sin återstående livstid av kassans medel uppbära en årlig pension av sexhundrafyrtio kronor.

7:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 201 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att marinintendenten av 1:a graden vid marinintendenturkåren *Karl Hugo Leonard Nordström* må, efter det han erhållit avsked från sin anställning vid nämnda kår, uppbära pensionsförbättring till belopp av 952 kronor 50 öre för år intill uppnådda 65 levnadsår samt därefter till belopp av 1,270 kronor för år, att utgå från anslag, som är eller må

Ang. pensionsförbättring åt marinintendenten K. H. L. Nordström.

varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

Utredningen i ärendet återfinnes i propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för ovan angivna dag, till vilket utskottet får hänvisa.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

C. Allmänna indragningsstaten.

I. Ang. försvarsdepartementet.

Ang. pension åt fodermarskarna O. H. Ahlbin och K. J. Larsson. 8:o) I en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition nr 98 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Pension åt O. H. Ahlbin. a) I punkt 1:o) av sagda proposition har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att fodermarsken vid Herrevadsklosters remontdepå *Ola Hansson Ahlbin* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer således,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Pension åt K. J. Larsson. b) Under punkt 2:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att fodermarsken vid Gudhems remontdepå *Karl Johan Larsson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Enligt utskottet tillhandakommet meddelande från försvarsdepartementet har bemälda Larsson numera avlidit. I anledning härav påfordrar Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke någon riksdagens åtgärd, vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

9:o) Kungl. Maj:t har i en till riksdagen avlåten proposition nr 106, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 mars 1922, föreslagit riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Ang. pensionering av två f. d. befattningshavare i marinens reserv.

a) I punkt 1:o) av sagda proposition har hemställts, att riksdagen må medgiva, att f. d. reservlöjtnanten i flottans reserv *Ivar Wilhelm Ripa* må från och med den 1 februari 1921 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte den pension, som må tillkomma honom från ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm, uppgår till sammanlagt 300 kronor.

Ang. fyllnadspension åt f. d. reservlöjtnanten i flottans reserv I. W. Ripa.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) Under punkt 2:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att f. d. förste marinläkaren i marinen *Wilhelm Ludvig Moberg* må från och med den 1 januari 1922 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 500 kronor, att tillsvidare utgå från förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten.

Ang. pension åt f. d. förste marinläkaren i marinen W. L. Moberg.

Utskottet, som med avseende å utredningen i ärendet tillåter sig hänvisa till propositionen, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

Ang. pension
åt kvinnliga
daglönarna
G. C. H.
Ljunglöf och
I. W. Svens-
son.

10:o) I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1922 dagtecknad proposition nr 107 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

Ang. pension
åt sömmer-
skan G. C.
H. Ljunglöf.

a) Under punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att flaggsömmerskan å ekipagedepartementet vid flottans varv i Stockholm *Gustava Charlotta Hildegard Ljunglöf* må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor. Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifråga-
varande framställning.

Ang. pension
åt sömmer-
skan I. W.
Svensson.

b) I punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att sömmerskan å beklädnadsverkstaden vid flottans station i Karlskrona *Ingeborg Wiktorina Svensson* må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 450 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifråga-
varande framställning.

Ang. pension
å allmänna
indragnings-
staten åt f. d.
tillförordnade
förrådsvakt-
mästaren
M. P. Helfrid.

11:o) I en till riksdagen den 10 mars avlåten proposition nr 134 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. tillförordnade förrådsvaktmästaren *Magnus Peter Helfrid* må från och med den 1 juli 1921 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp,

att pensionen jämte vad av honom åtnjutes från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt 800 kronor.

Beträffande utredningen hänvisar utskottet till ovanberörda statsrådsprotokoll.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

12:o) I en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 136 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne arbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Olof Vilhelm Åhrlunds änka, *Anna Sofia Åhrlund, född Persdotter*, må från och med den 1 januari 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor.

Ang. understöd å allmänna indragningsstaten till arbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori O. V. Åhrlunds änka.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Under återopande av tidigare utav riksdagen i liknande fall fattade beslut hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

13:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 208 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att vardera av avlidna förra arbetarna vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Per Axel Erikssons och Carl Erik Erikssons änkor *Maria Matilda Eriksson, född Larsdotter* och *Clara Erika Eriksson, född Ekström*, må, den förra från och med den 1 januari 1922 och den senare från och med den 1 februari samma år, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor.

Ang. understöd åt två änkor efter f. arbetare vid Carl Gustafs gevärsfaktori.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till propositionen.

Under hänvisning till av riksdagen tidigare fattade beslut i liknande fall får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Ang. tilläggs-
pensioner å
allmänna in-
dragnings-
staten åt
översten J. V.
E. D. af
Sandebergs
änka och
minderåriga
barn.

14:o) I en till riksdagen den 10 mars avlåten proposition nr 140 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att översten J. V. E. D. av Sandebergs änka *Greta af Sandeberg född Luning*, och makarnas minderåriga barn *Elsa Greta Maria, Inga Greta Maria, Hugo Edvard David* samt *Greta Maria* må, utöver dem författningsenligt tillkommande pension och pupilltillägg från arméns nya änke- och pupillkassa, komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indragningsstaten, änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd med 900 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 225 kronor årligen, att utgå till änkan och de tre förstnämnda barnen från och med den 1 december 1920 samt till *Greta Maria* från och med den 1 maj 1921.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att under en av kronprinsens husarregementes officerskår den 19 november 1920 i tjänsten företagen terrängritt, vari även deltog dåvarande översten och chefen för regementet J. V. E. D. af Sandeberg, af Sandebergs häst råkade att snava med påföljd, att af Sandeberg kastades av hästen och därvid ådrog sig skada, varav döden omedelbart blev följden, ävensom att enligt verkställd bouppteckning boet efter översten av Sandeberg utvisat en behållning av endast 856 kronor 64 öre.

Beträffade utredningen i övrigt hänvisar utskottet till propositionen.

Utskottet.

Med hänsyn till i ärendet åberopade omständigheter finner även utskottet billigt, att af Sandebergs änka och minderåriga barn beredas någon pensionsförhöjning; och har utskottet i sådant avseende icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer sålunda,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Ang. pension
å allmänna
indragnings-
staten åt vissa i
lantförsvarets
tjänst an-
ställda per-
soner.

15:o) Med biträdande av vad Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition nr 158 under punkterna 1:o—4:o föreslagit och med hänvisning till den i sagda proposition lämnade utredningen i förevarande ärenden får utskottet, under erinran jämväl om av riksdagen tidigare fattade beslut i liknande fall, hemställa,

att riksdagen må medgiva,

a) att skrädderiarbetaren vid Jönköpings regementets intendenturverkstäder Karl Gustaf Dolk må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor;

b) att arbetsförmannen vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg Johan August Fredriksson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid ammunitionsfabriken, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av ettusen kronor;

c) att skrädderiföreståndaren vid Skånska dragonregementets intendenturverkstäder Hans Wollman må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor; samt

d) att förestånderskan för Svea livgardes linne-reparationsverkstad Johanna Sofia Wennström må från och med månaden näst efter den, under vilken hon entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av femhundra kronor.

16:o) I en till riksdagen den 14 mars 1922 avlåten proposition nr 159 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kanslisekreteraren i Kungl. Maj:ts kansli, amanuensen i försvarsdepartementet friherre *Olof Tryggve Hermelin* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådd ålder av 67 år entledigas från sin anställning i nämnda departement, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,350 kronor.

Ang. pension
å allmänna
indragnings-
staten åt
kanslisekre-
teraren i
Kungl. Maj:ts
kansli fri-
herre O. T.
Hermelin.

Utskottet, som beträffande utredningen i ärendet hänvisar till propositionen, har icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och får sålunda hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Ang. pension
å allmänna
indragnings-
staten å fortifi-
kationsarbe-
taren J. Pet-
tersson.

17:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 185 har Kungl. Maj:t, under återopande av ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att fortifikationsarbetaren vid Ålvsborgs fästning *Jöns Pettersson* må från och med dagen näst efter den, då han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

I fråga om den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Ang. under-
stöd åt ma-
skinisten P.
E. Engströms
änka och
minderåriga
barn.

18:o) I en den 21 mars 1922 avlåten proposition nr 233 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten *Per Erik Engströms änka Anna Maria Engström, född Magnusson*, och makarnas minderåriga barn *Erik Martin, Ellen Maria* samt *Elsa Margareta* må från och med den 1 februari 1922 komma i åtnjutande av understöd å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 200 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 40 kronor årligen.

Utredningen i ärendet återfinnes i ovanberörda statsrådsprotokoll, till vilket utskottet får hänvisa.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

II. Ang. socialdepartementet.

19:o) I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1922 dagtecknad proposition nr 189 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag,

föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt.

a) I punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att polismannen *Wilhelm Svedlund* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter fyllda 65 år avgår från sin befattning såsom polisman i Solna socken, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 800 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från Solna kommun.

Pension åt
polismannen
W. Svedlund.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

b) I punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att polismannen *Axel Theodor Brantingson* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 500 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från landsting, kommuner eller enskilda.

Pension åt
polismannen
A. T. Brantingson.

Utskottet, som med avseende å utredningen i ärendet tillåter sig hänvisa till propositionen, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

c) Under punkt 3:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att extra provinsialläkaren *Anders Hollierz'* änka *Olga Hollierz*, född *Strandberg*, och hans dotter *Dagny Andrea* må, räknat från och med den 1 januari 1921, från allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 500 kronor, så länge hon förbliver ogift, och dottern med 200 kronor intill utgången av det år, varunder hon uppnått 18 års ålder.

Understöd
åt extra
provinsial-
läkaren
A. Hollierz'
änka och
dotter.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande:

Hollierz, som var född den 20 juni 1848, utnämndes i slutet av år 1899 till extra provinsialläkare i Sorsele distrikt av Västerbottens län

och tjänstgjorde såsom sådan till 1908 års utgång. I början av följande år utnämndes han till extra provinsialläkare i Tärna distrikt av nämnda län och innehade denna tjänst till 1912 års utgång. Under åren 1913—1918 bestridde han, en tid utan officiellt förordnande, samma tjänst under vakans. Från och med den 1 januari 1919 till sin död uppehöll Hollierz den nyinrättade provinsialläkartjänsten i Tärna distrikt.

Hollierz avled den 9 december 1920 och efterlämnade änka och tre döttrar, Astrid Mathilda, född den 21 augusti 1896, Ella, född den 13 oktober 1902, och Dagny Andrea, född den 30 maj 1909.

Enligt en den 10 mars 1921 förrättad bouppteckning utvisade boet efter Hollierz en behållning av 38,831 kronor 34 öre. Enligt uppgift till bevillningstaxeringen hade Hollierz under år 1920 en behållen inkomst av 12,787 kronor 84 öre.

Statskontoret, som i ärendet avgivit infordrat utlåtande, har därvid uttalat, bland annat, att det syntes kunna råda rätt stor tvekan, huruvida pension av statsmedel borde beviljas de efterlevande efter extra provinsialläkaren Anders Hollierz, då denne ju icke innehaft anställning i statens tjänst. Emellertid framginge av handlingarna, att Hollierz i livstiden utfört ett uppoffrande och gagnande arbete i det allmännas tjänst i fattiga och glest bebyggda trakter av landet. I betraktande härav ansåge sig statskontoret icke böra motsätta sig beviljande i detta särskilda fall av något understöd av statsmedel. Mot de i sådant avseende föreslagna beloppen hade statskontoret icke funnit anledning till erinran. Då emellertid de av riksdagen beviljade understöd till barn icke brukade utgå längre än till fyllda 18 år, torde av Hollierz' döttrar endast den yngsta kunna ifrågakomma till erhållande av understöd.

För egen del har *departementschefen* anfört:

»Då Hollierz vid uppnående av 65 års ålder enligt gällande bestämmelser icke ägde komma i åtnjutande av pension, beslöt, såsom i det föregående omnämnts, 1914 års senare riksdag på Kungl. Maj:ts förslag att tillerkänna Hollierz från och med den 1 januari 1914 under hans återstående livstid en årlig pension av 1,500 kronor. Sedan Hollierz numera avlidit, äro hans änka och döttrar, enligt vad handlingarna giva vid handen, hänvisade till en ränteinkomst, som efter nuvarande förhållanden är fullständigt otillräcklig för deras uppehälle. Samtliga i ärendet hörda statliga och kommunala myndigheter hava ock tillstyrkt änkan Hollierz' ansökning. I de avgivna yttrandena har framhållits det uppoffrande, oegennyttiga och krävande arbete, som av Hollierz utförts å en ort, där läkartjänsten visat sig vara mycket svårbesatt. Med hänsyn

härtill synes mig billigheten kräva, att staten inskrider till understöd åt Hollierz' efterlevande. Såsom statskontoret framhållit, torde emellertid endast änkan och makarnas yngsta dotter böra komma i åtnjutande av understöd. Någon höjning av de föreslagna beloppen anser jag mig icke kunna föreslå.»

Beträffande utredningen i övrigt tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

Då Hollierz änka och barn icke lagligen äro berättigade till pension och i övrigt sådana omständigheter icke anförts, som synas böra föranleda till beviljande av understöd från statens sida, har utskottet, som icke heller funnit sig övertygat, att något verkligt behov av understöd är för handen, ansett sig böra avstyrka bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.

III. Ang. ecklesiastikdepartementet.

20:o) I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1922 dagtecknad proposition nr 102 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till *Laura Löwenhielm* må från och med månaden näst efter den, varunder hon, efter den 2 oktober 1922 uppnådd ålder av sextio år, frånträder sin befattning vid de enskilda läroanstalternas vikariatskassa, från allmänna indragningsstaten utgå en tilläggspension till sådant belopp, att densamma — tillika med pension från svenska lärarinnornas pensionsförening och tilläggspension jämlikt kungörelsen den 31 december 1917 angående tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna (nr 965), sådan densamma lyder enligt kungörelsen den 18 november 1921 (nr 702) — uppgår till 1,800 kronor.

Ang. tilläggspension åt förra bibliotekarien vid pedagogiska biblioteket Laura Löwenhielm.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att *Laura Löwenhielm* efter att under 43 terminer hava tjänstgjort såsom lärarinna vid statsunderstödda högre flickskolor, under en lång följd av år haft anställning såsom bibliotekarie vid pedagogiska biblioteket i Stockholm, såsom kassaförvaltare vid de enskilda läroanstalternas vikariatskassa samt såsom föreståndarinna för flick- och samskoleföreningens byrå. Den nu gjorda framställningen avser, att de två förstnämnda befattningarna i pensions-

avseende måtte räknas likvärdiga med fortsatt tjänstgöring såsom lärarinna vid privatläroverk och att Laura Löwenhielm sålunda må komma i åtnjutande av tilläggs pension till sådant belopp, att densamma jämte henne förut tillkommande pension uppgår till 1,800 kronor.

Beträffande utredningen i övrigt tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för ovan angivna dag.

Med hänsyn till vad i berörda protokoll anförts har utskottet funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Ang vissa
pensioner och
understöd
från all-
männa in-
dragnings-
staten.

21:o) I en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition nr 117 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o)—4:o) hemställt.

Pension åt
extra tjän-
stemannen
vid kungl.
biblioteket,
förre gods-
ägaren Her-
man Brulin.

a) I punkt 1:o) av sagda proposition har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att biträdande tjänstemannen vid kungl. biblioteket, förre godsägaren *Herman Brulin* må från och med ingången av år 1922 under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 1,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning må av riksdagen bifallas.

Pension åt
vaktmästar-
äkan Anna
Kristina
Albertina
Gullin.

b) Under punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att förste vaktmästaren vid nationalmuseum Carl Niklas Gullins änka *Anna Kristina Albertina Gullin*, född Rohnström, må från och med den 1 mars 1921 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till propositionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

c) I punkt 3:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att riksantikvarien *Karl Bernhard Salin* må i pensionsavseende räkna sig till godo den tid från och med den 1 januari 1903 till och med den 31 mars 1913, varunder han varit dels intendent vid nordiska museets avdelning på Lejonslätten, dels styresman för nordiska museet och Skansen.

Pension åt
riksantikva-
rien K. B.
Salin.

Med avseende å utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts såsom stöd för ifrågavarande framställning har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till densamma. Utskottet får sålunda hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

d) I punkt 4:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att lärarna vid förutvarande fackskolan för finare smides- och metallindustri i Eskilstuna *Erik Carlsson* och *Carl Oskar Åhrberg* må från och med månaden näst efter den, varunder de frånträtt sina befattningar, under sin återstående livstid uppbära årlig pension å allmänna indragningsstaten, Carlsson med 1,020 kronor och Åhrberg med 680 kronor, under villkor att de från samma tidpunkt erhålla årlig pension av Eskilstuna stad, Carlsson med 380 kronor och Åhrberg med 255 kronor.

Pension åt
lärarna E.
Carlsson och
C. O. Åhr-
berg.

Av handlingarna i ärendet framgår, bland annat, att Carlsson och Åhrberg, som med utgången av år 1921 uppnått, Carlsson 65 levnads- och 36 tjänstår samt Åhrberg 52 levnads- och 31 tjänstår, vid nämnda tidpunkt nödgats avgå från sina befattningar vid ifrågavarande fackskola, enär densamma enligt riksdagens beslut då skulle upphöra med sin verksamhet. På grund härav har direktionen för tekniska skolan i Eskilstuna gjort framställning om beredande av statsbidrag till pensionering av bemälda befattningshavare. Över framställningen har *skolöverstyrelsen* avgivit yttrande och därvid tillstyrkt beviljande av pensioner åt Carlsson och Åhrberg efter samma grunder, som genom civila pensionslagen föreskrivits beträffande civila befattningshavare i statens *Bihang till riksdagens protokoll 1922. 8 saml. 23 häft. (Nr 32—33.)* 3

tjänst. Till dessa pensioner skulle staten bidraga med 1,020 kronor för Carlsson och 680 kronor för Åhrberg.

Statskontoret har i avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att erinra mot utverkande av statsbidrag till pensionering av Carlsson i enlighet med skolöverstyrelsens förslag. Beträffande Åhrberg har statskontoret anfört följande:

»I ärendet är upplyst att Åhrberg uppnått en levnadsålder av endast 52 år, alltså väsentligt mindre antal år än det, som utgör pensionsålder för övningslärare vid statens tekniska fackskolor, eller 65. Vid sådant förhållande torde tvekan kunna uppstå, huruvida det överhuvud kan ifrågakomma att utverka bidrag av statsmedel till Åhrbergs pensionering. Emellertid har 1921 års riksdag på förslag av Kungl. Maj:t beviljat en årlig pension från allmänna indragningsstaten åt f. d. slöjdläraren vid tekniska läroverket i Malmö P. M. Lindqvist, ehuru denne under i övrigt alldeles likartade omständigheter avgick från sin lärarbefattning redan vid 57 års ålder. Vid sådant förhållande och då Åhrberg kan uppvisa mer än 30 tjänstår vid nu ifrågavarande läroanstalt anser statskontoret sig ej böra motsätta sig utverkande på sätt skolöverstyrelsen föreslagit av statsbidrag till hans pensionering.»

Departementschefen har biträtt skolöverstyrelsens förslag.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Mot förslaget om statsbidrag för pensionering av Carlsson har, såsom av det ovan anförda framgår, någon erinran icke gjorts. Ej heller utskottet har haft någon anledning till anmärkning mot detsamma. Beträffande den ifrågasatta pensionen åt Åhrberg har anmärkts, att han som vore endast 52 år gammal, icke uppnått den ålder, som i allmänhet fordrades för pension åt övningslärare, och att tvekan fördens skull kunde uppstå, huruvida statsbidrag till hans pensionering borde utgå. Utskottet anser sig emellertid böra erinra, att Åhrberg, såsom också framgår av handlingarna, innehar ej mindre än 31 tjänstår, vartill kommer, att han genom en åtgärd från statens sida nu berövats sin anställning. Under sådana förhållanden finner utskottet billigt, att staten bidrager till hans pensionering; och har utskottet beträffande det föreslagna pensionsbeloppet ej funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer sålunda,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

22:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 187 har Kungl. Maj:t förslagit riksdagen medgiva, att en var av förutvarande överläraren vid tekniska skolan i Stockholm *Carl Henrik Österberg*, förre extra läraren vid nämnda skola *Per Malmén* samt vaktmästaren vid samma skola *Carl Gustaf August Agrén* må under sin återstående livstid uppbära årlig pension å allmänna indragningsstaten, Österberg med 3,000 kronor, räknat från och med den 1 oktober 1921, Malmén med 500 kronor, likaledes räknat från och med den 1 oktober 1921 samt Agrén med 1,100 kronor, räknat från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin innehavande vaktmästarbefattning.

Ang. pension
åt f. d. lärarna vid
tekniska skolan i Stock-
holm C. H.
Österberg och
P. Malmén
samt vakt-
mästaren vid
skolan C. G.
A. Agrén.

Utredningen i ärendet återfinnes i det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 10 mars 1922, till vilket utskottet får hänvisa.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

IV. Ang. jordbruksdepartementet.

23:o) I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 190 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o)—3:o) hemställt.

Ang. pensio-
ner till vissa
personer.

a) I punkt 1:o) har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att avlidne lantbrukskonsulenten i England, civilingenjören *Fredrik Bagges* änka *Jeanne Louise Emerence Bagge* född Bagge, samt bemälda makars barn *Claude Gustaf Jean* och *Cyril Fredrik* må från och med den 1 oktober 1921 från allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga pensioner, änkan under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp av 1,000 kronor och ett vart av barnen till och med det år, under vilket det fyller 18 år, till belopp av 250 kronor.

Pension åt
lantbruks-
konsulenten
F. Bagges
änka och
barn.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Bagge, som på grund av särskilda förordnanden från och med år 1904 uppehållit befattningen som Sveriges lantbrukskonsulent i England mot ett arvode,

som under åren 1904—1912 utgått med 7,500 kronor och för tiden där-
 efter med 9,000 kronor för år, den 1 oktober 1921 avlidit, efterlämnande
 änka och två minderåriga barn, samt att behållningen i boet utgjort
 22,328 kronor 97 öre.

Beträffande utredningen i övrigt tillåter sig utskottet att hänvisa
 till propositionen.

Utskottet.

Såsom av utredningen i ärendet framgår, har Bagges anställning
 icke varit av den art, att den medför laglig rätt till pension för hans
 efterlevande. Vid sådant förhållande och då enligt utskottets mening i
 övrigt icke anförts sådana omständigheter, vilka synas böra föranleda
 till beviljande av understöd från statens sida, har utskottet, som ej
 heller funnit sig övertygat, att verkligt behov av understöd är för han-
 den, icke ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet får sålunda hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke
 må av riksdagen bifallas.

Pension åt
 förre geo-
 logen
 E. Svedmarks
 änka.

b) Under punkt 2:o) har hemställts, att riksdagen må medgiva, att
 förre geologen vid Sveriges geologiska undersökning Eugène Svedmarks
 änka *Sigrid Sofia Svedmark*, född Lindman, må från och med den 1
 februari 1922 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i
 i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta årlig pension från allmänna indrag-
 ningsstaten till belopp av 800 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propo-
 sitionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts
 förslag, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må
 av riksdagen bifallas.

Tilläggs-
 pension åt
 chefen för
 Flyinge
 hingstdepå,
 f. d. översten
 A. H.
 af Petersens.

c) Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 3:o) gjorda framställning
 angående tilläggspension åt chefen för Flyinge hingsdepå, f. d. översten
A. H. af Petersens, kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande;
 vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 28 april 1922.

På bankoutskottets vägnar:

K. J. GUSTAFSSON.

Reservationer:

vid punkt 19:o c) (angående understöd åt extra provinsialläkaren A. Hollierz' änka och dotter)

av herrar *Lindley, Malmberg, Andersson* i Hägelåkra, *Sommelius, Wikström* och *Strindlund*, vilka yrkat bifall till Kungl. Maj:ts framställning i ämnet; samt

vid punkt 20:o) (angående tilläggspension åt förra bibliotekarien vid pedagogiska biblioteket Laura Löwenhielm)

av herr *Lovén* som anförde:

»Då Laura Löwenhielm redan åtnjuter pension från två kassor, den ena statsunderstödd och ur den andra genom bidrag av statsmedel, och då den institution, hon senast tillhört, icke är någon statsinstitution i egentlig mening, hemställer jag, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i ämnet.»

Herr *Strömberg* har begärt få antecknat, att han icke deltagit i behandlingen av de under punkterna 19:o c) och 23:o a) här ovan omnämnda ärenden angående understöd åt extra provinsialläkaren A. Hollierz' änka och dotter samt angående pension åt lantbrukskonsulenten F. Bagges änka och dotter.
